

Sudan: sytuacja w Kordofanie Południowym i w państwie Błękitnego Nilu

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 września 2011 r. w sprawie Sudanu: sytuacja w Kordofanie Południowym i wybuch walk w prowincji Nilu Błękitnego

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje w sprawie Sudanu,
- uwzględniając kompleksowe porozumienie pokojowe, podpisane w dniu 9 stycznia 2005 r.,
- uwzględniając deklarację Unii Afrykańskiej z dnia 31 stycznia 2011 r.,
- uwzględniając deklarację UE jej państw członkowskich z dnia 9 lipca 2011 r. w sprawie niezależności Republiki Sudanu Południowego,
- uwzględniając oświadczenia Catherine Ashton, wiceprzewodniczącej Komisji i wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, z dnia 6 września 2011 r. w sprawie wybuchu walk w prowincji Nilu Błękitnego i z dnia 26 sierpnia 2011 r. w sprawie sytuacji w Kordofanie Południowym,
- uwzględniając konkluzje Rady ds. Stosunków Zewnętrznych z dnia 20 czerwca 2011 r.,
- uwzględniając oświadczenie komisarz K. Georgiewej z dnia 26 sierpnia 2011 r. w sprawie dostępu organizacji niosących pomoc humanitarną do Kordofanu Południowego,
- uwzględniając oświadczenie przewodniczącego Parlamentu Europejskiego Jerzego Buzka z dnia 21 czerwca 2011 r. w sprawie sytuacji w Abyei i w Kordofanie Południowym,
- uwzględniając oświadczenie Unii Afrykańskiej z dnia 20 sierpnia 2011 r. w sprawie porozumienia między rządem Sudanu a rządem Sudanu Południowego w sprawie misji wspierania kontroli granic,
- uwzględniając sprawozdanie wstępne Urzędu Wysokiego Komisarza ONZ ds. Praw Człowieka z sierpnia 2011 r. w sprawie łamania międzynarodowego prawa praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego w Kordofanie Południowym w okresie od 5 do 30 czerwca 2011 r.,
- uwzględniając porozumienie ramowe w sprawie ustaleń politycznych i dotyczących bezpieczeństwa w prowincjach Nilu Błękitnego i Kordofanu, podpisane w dniu 28 czerwca 2011 r.,
- uwzględniając oświadczenie Sekretarza Generalnego ONZ Ban Ki-moona z dnia 2 września 2011 r., w którym zaapelował on o zaprzestanie walk w prowincji Kordofanu

Południowego i Nilu Błękitnego,

- uwzględniając art. 122 ust. 5 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że sytuacja w Kordofanie Południowym jest nadal napięta, że trwają walki między Sudańskimi Siłami Zbrojnymi a Ludową Armią Wyzwolenia Sudanu – Północ (SPLM-North), a ponadto ponownie dochodzi do starć w prowincji Nilu Błękitnego;
- B. mając na uwadze, że konflikt zbrojny między Sudańskimi Siłami Zbrojnymi a Ludową Armią Wyzwolenia Sudanu w Kordofanie Południowym przyniósł ofiary śmiertelne i doprowadził do wysiedlenia tysięcy osób do krajów sąsiednich;
- C. mając na uwadze, że w dniu 23 sierpnia 2011 r. prezydent Omar al-Bashir zapowiedział jednostronne dwutygodniowe zawieszenie broni w Kordofanie Południowym, ogłaszając przy tym jednak, że żadna zagraniczna organizacja nie otrzyma zezwolenia na działanie w tym regionie;
- D. mając na uwadze, że w dniu 2 września 2011 r. prezydent Omar al-Bashir zapowiedział zawieszenie tymczasowej konstytucji w prowincji Nilu Błękitnego oraz wprowadzenie stanu wyjątkowego w wyniku krwawych starć, do których dochodzi na tym obszarze między armią Sudanu a siłami sprzymierzonymi z Sudanem Południowym, co jeszcze nasiliło exodus tysięcy mieszkańców;
- E. mając na uwadze, że dokonywane w Południowym Kordofanie ataki na cywilów obejmują ukierunkowane doraźne i pozasadowe egzekucje, głównie osób postrzeganych jako popierające SPLM, arbitralne aresztowania i przetrzymywanie (panuje obawa, że zatrzymani mogą być poddawani torturom oraz innemu nieludzkiemu i poniżającemu traktowaniu), przeszukiwania domów, rzekomo ukierunkowane na grupę etniczną plemion Nuba, wymuszone zaginięcia, niszczenie kościołów i plądrowanie;
- F. mając na uwadze, że według szacunków ponad 200 000 osób zostało przesiedlonych lub poważnie ucierpiało w wyniku niedawnych walk, a 5 000 osób przekroczyło granicę z Sudanem Południowym (stan Unity), by uciec przed konfliktem; mając na uwadze, że w nadchodzących miesiącach liczby te mogą znacznie wzrosnąć, gdyż walki w regionie trwają;
- G. mając na uwadze, że pomimo zawieszenia ognia Sudańskie Siły Zbrojne dokonują masowych bombardowań obszarów cywilnych w regionie Gór Nubijskich w Kordofanie Południowym i uniemożliwiają dotarcie z pomocą do wysiedleńców;
- H. mając na uwadze, że od czasu wybuchu konfliktu w czerwcu tego roku agencje humanitarne nie zdołały uzyskać zezwolenia na pracę w Kordofanie Południowym i nie przeprowadzono oceny potrzeb; mając na uwadze, że sudański rząd odrzucił wniosek sił pokojowych ONZ o pozostanie w Kordofanie Południowym, stanie Nilu Błękitnego i Abyei po uzyskaniu niezależności przez Sudan Południowy;
- I. mając na uwadze, że według doniesień siły bezpieczeństwa Sudanu Południowego ingerowały w pracę organizacji humanitarnych, w tym rekwirując ich pojazdy,

dokonując fizycznych napaści na pracowników organizacji pomocowych i ataków na tereny organizacji międzynarodowych, również ONZ, którego urzędnikom odmówiono wjazdu do wielu miejsc na terytorium Kordofanu Południowego, uniemożliwiając im prowadzenie dochodzeń i niezależnych misji oceniających w terenie;

- J. mając na uwadze, że znacznej części mieszkańców regionu nadal brakuje żywności, a sytuację zaostrzył konflikt, wzrost cen podstawowych towarów i klęska głodu w Rogu Afryki;
- K. mając na uwadze, że w 2011 r. Komisja przeznaczyła na pomoc 100 mln EUR, w tym 11 mln EUR dla obszarów przejściowych, jednak potrzeby zgłoszone w międzynarodowym apelu o pomoc dla Sudanu Południowego są nadal finansowane tylko w 37%;
- L. mając na uwadze niewielkie postępy w kwestiach zawartych w kompleksowym porozumieniu pokojowym wymagających wypracowania ustaleń co do preferencjalnych negocjacji dotyczących takich kwestii, jak podział dochodów z ropy naftowej, wytyczenie granic, obywatelstwo, podział zadłużenia i majątku, a także referenda w Kordofanie Południowym, prowincji Nilu Błękitnego i Abyei;
- M. mając na uwadze, że sytuacja w Darfurze nadal jest źródłem poważnych obaw, a misja ONZ w Darfurze donosi o prześladowaniach, porwaniach i ogólnym zagrożeniu dla bezpieczeństwa w obozach dla przesiedleńców wewnętrznych, którego źródłem są centralne rezerwowe jednostki policji;
 - 1. ubolewa z powodu ofiar śmiertelnych, przemocy, łamania praw człowieka i braku dostępu pomocy humanitarnej do prowincji Kordofanu Południowego i Nilu Błękitnego; zdecydowanie potępia inwazję Sudańskich Sił Zbrojnych w prowincji Kordofanu Południowego i Nilu Błękitnego; apeluje do wszystkich stron o natychmiastowe przerwanie walk i dążenie do znalezienia rozwiązania politycznego w oparciu o porozumienie z dnia 28 czerwca 2011 r.; wzywa ponadto do odwołania stanu wyjątkowego w prowincji Nilu Błękitnego;
 - 2. przypomina wszystkim stronom o obowiązku poszanowania międzynarodowego prawa praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego; żąda w szczególności zaprzestania ukierunkowanych egzekucji doraźnych i pozasądowych, arbitralnych aresztowań i przetrzymywania, stosowania tortur, wymuszonych zaginięć i płądowania; żąda ponadto wstrzymania prowadzonych przez Sudan masowych bombardowań lotniczych i podkreśla, że osoby uważane za winne wszelkich naruszeń muszą być pociągnięte do odpowiedzialności w wyniku niezależnego dochodzenia przeprowadzonego przez ONZ;
 - 3. z zadowoleniem przyjmuje wynegocjowany przez Unię Afrykańską układ z dnia 8 września 2011 r., w którym obie strony uzgodniły, że wycofają swoje siły ze spornego obszaru Abyei; wzywa Sudan i Sudan Południowy do przestrzegania wszystkich postanowień kompleksowego porozumienia pokojowego z 2005 r. z myślą o wspieraniu trwałego pokoju, przestrzeganiu prawa narodów do samostanowienia, poszanowaniu ustalonych granic, a w ostatecznym rozrachunku doprowadzenia do pojednania między oboma krajami; przypomina o zobowiązaniu UE, zgodnie z którym będzie wraz z Sudanem i Sudanem Południowym wspierać demokratyczne rządy i przestrzeganie

praw człowieka przynależnych wszystkim Sudańczykom;

4. żąda, by wszystkie strony zezwoliły agencjom humanitarnym na niezwłoczny, nieograniczony dostęp do wszystkich potrzebujących, bez zastraszania i przemocy; podkreśla z mocą obowiązek ochrony cywilów i pracowników organizacji humanitarnych; jest zaniepokojony faktem, że tylko organy kontrolowane przez rząd i miejscowi pracownicy organizacji pomocowych mogą zajmować się dystrybucją pomocy humanitarnej, podczas gdy zapasy i dostawy podstawowych towarów są na wyczerpaniu;
5. jest zaniepokojony doniesieniami o dokonywanych przez rząd próbach zmuszania wysiedleńców do powrotu na obszary, na których ich życie i bezpieczeństwo będą zagrożone; wzywa do poszanowania praw przesiedleńców wewnętrznych;
6. wzywa Komisję, państwa członkowskie UE i społeczność międzynarodową do wywiązania się ze zobowiązań do finansowania pomocy dla regionu, a zwłaszcza do podjęcia problemu poważnego braku pomocy żywnościowej, tymczasowych schronień i ochrony; wzywa do uważnego śledzenia sytuacji pod względem bezpieczeństwa żywnościowego i do podejmowania działań w razie pogorszenia się tej sytuacji; jest zdania, że potrzebna może być dodatkowa pomoc, by przezwyciężyć grożące niebezpieczeństwo kolejnego rozległego kryzysu humanitarnego w regionie;
7. podkreślając swoje poparcie dla wysiłków Panelu Wykonawczego Wysokiego Szczebla Unii Afrykańskiej ds. Sudanu, któremu przewodniczy Thabo Mbeki, i pamiętając o zaangażowaniu Ligi Arabskiej, wzywa społeczność międzynarodową, by ułatwiała negocjacje między stronami kompleksowego porozumienia pokojowego oraz działania Specjalnego Przedstawiciela Sekretarza Generalnego ONZ ds. Sudanu;
8. jest głęboko zaniepokojony doniesieniami o coraz powszechniejszym stosowaniu w regionie min przeciwpiechotnych; ponownie wyraża zdecydowany sprzeciw wobec stosowania min i żąda natychmiastowego zaprzestania takich praktyk;
9. wzywa Unię Afrykańską do zacieśnienia współpracy z Międzynarodowym Trybunałem Karnym w celu podnoszenia świadomości na temat praw człowieka i propagowania ich przestrzegania w całej Afryce; domaga się położenia kresu bezkarności za wszelkie zbrodnie popełnione w czasie wojny w Sudanie, a także wyraża nadzieję, że wkrótce dojdzie do procesu prezydenta Omara al-Bashira w Hadze, co jest elementem niezbędnego przywrócenia sprawiedliwości, praworządności i sprawiedliwości dla ofiar;
10. wzywa swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Radzie Bezpieczeństwa i Sekretarzowi Generalnemu ONZ, specjalnej przedstawiciel UE ds. Sudanu Południowego, rządowi Sudanu, rządowi Sudanu Południowego, instytucjom Unii Afrykańskiej, przewodniczącemu Panelu Wysokiego Szczebla Unii Afrykańskiej ds. Sudanu, Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE oraz rządów państw członkowskich UE.